

BR.0211.127.2022

Uchwała nr 3105
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 28 września 2022 r.

**w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania
rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi
potrzebami**

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1062 z późn. zm.), art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zm.) w związku z § 10 ust. 5 Regulaminu studiów Uniwersytetu w Białymstoku stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 2527 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie uzgodnienia Regulaminu studiów Uniwersytetu w Białymstoku, § 20 Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 3075 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie uzgodnienia Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku, § 20 Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 3076 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie uzgodnienia Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku, § 20 Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Białymstoku stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 3077 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie uzgodnienia Regulaminu Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu w Białymstoku, § 20 Regulaminu studiów doktoranckich Uniwersytetu w Białymstoku stanowiącego Załącznik do Uchwały nr 2061 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 26 kwietnia

2017 r. w sprawie Regulaminu studiów doktoranckich Uniwersytetu w Białymstoku, Senat Uniwersytetu w Białymstoku uchwała, co następuje:

§ 1

Senat Uniwersytetu w Białymstoku określa szczegółowe zasady wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami.

§ 2

Użyte w niniejszej Uchwale określenia oznaczają:

- 1) Sekcja – Samodzielną Sekcję ds. Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami,
- 2) dokumentacja medyczna lub specjalistyczna – dokumentację, na którą składają się w szczególności:
 - a) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
 - b) dokumenty wydane na podstawie przepisów oświatowych (dokumenty z poradni psychologiczno-pedagogicznych, dokumenty dotyczące dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminów, dokumentacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych),
 - c) dokumentacja medyczna,
 - d) dokumentacja specjalistyczna wystawiona przez psychologa/terapeutę,
- 3) dziekan – dziekana wydziału, dyrektora instytutu, dyrektora filii, dyrektora szkoły doktorskiej, kierownika studiów doktoranckich, kierownika studiów podyplomowych,
- 4) materiały dydaktyczne:
 - a) prezentacje multimedialne wykorzystywane w trakcie zajęć,
 - b) spis literatury,
 - c) pomoce niezbędne do zaliczenia zajęć i zrealizowania programu studiów, programu kształcenia, programu studiów podyplomowych,
- 5) pełnomocnik – pełnomocnika rektora ds. studentów i doktorantów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi,

- 6) program studiów – program studiów, program kształcenia w szkole doktorskiej, program studiów doktoranckich, program studiów podyplomowych,
- 7) projektowanie uniwersalne - w odniesieniu do materiałów dydaktycznych i usług edukacyjnych jest to projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji,
- 8) słuchacz ze szczególnymi potrzebami – uczestnika studiów podyplomowych, spełniającego kryteria, o których mowa w pkt 9,
- 9) student ze szczególnymi potrzebami:
 - a) student i doktorant z niepełnosprawnością posiadający aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
 - b) student i doktorant przewlekle chorujący posiadający odpowiednią dokumentację medyczną lub specjalistyczną przedłożoną pełnomocnikowi, za pośrednictwem sekcji,
 - c) student/doktorant, u którego choroba lub wypadek skutkują czasową niezdolnością do pełnego uczestnictwa w zajęciach i/lub egzaminach/zaliczeniach, a okoliczności te potwierdza przedłożona dokumentacja specjalistyczna pełnomocnikowi, za pośrednictwem w sekcji,
- 10) technologie wspierające – specjalistyczne rozwiązania techniczne, sprzętowe lub programowe, które wspierają studentów, doktorantów, słuchaczy ze szczególnymi potrzebami,
- 11) wydział – wydział, instytut, filię, szkołę doktorską, jednostkę organizacyjną prowadzącą studia podyplomowe.

§ 3

1. Wydział zobowiązany jest do podejmowania działań zmierzających do zapewnienia równych szans realizacji programu studiów przez studentów i słuchaczy ze szczególnymi potrzebami, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i specyfiki studiów.
2. Dziekan odpowiedzialny jest za stosowanie rozwiązań alternatywnych.
3. Stosowanie rozwiązań alternatywnych wobec studentów i słuchaczy ze szczególnymi potrzebami nie prowadzi do zmniejszenia wymagań merytorycznych wobec tych osób.

4. Zastosowane rozwiązania alternatywne do potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami nie powinny naruszać zasady równego traktowania rozumianej jako zagwarantowanie zarówno pełni praw, jak i obowiązków wszystkich studentów/słuchaczy.

§ 4

1. Zależność pomiędzy stanem zdrowia studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami a trudnościami w realizacji programu studiów potwierdza pracownik sekcji.
2. Studenci i słuchacze ze szczególnymi potrzebami raz w roku akademickim – składają w sekcji kwestionariusz rejestracyjny wraz z dokumentacją medyczną lub specjalistyczną lub niezwłocznie po wystąpieniu szczególnych potrzeb. Złożenie kwestionariusza rejestracyjnego jest podstawą ubiegania się o zastosowanie rozwiązań alternatywnych.
3. Wzór kwestionariusza, o którym mowa w ust. 2, stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.
4. Pełnomocnik, na podstawie złożonych dokumentów określa indywidualne potrzeby studenta. W celu określenia potrzeb studenta pełnomocnik może przeprowadzić rozmowę.
5. Dokumentacja medyczna lub specjalistyczna dotycząca studenta i słuchacza ze szczególnymi potrzebami objęta jest klauzulą poufności.
6. Wgląd do dokumentacji medycznej lub specjalistycznej posiada pełnomocnik i pracownicy sekcji. Inni pracownicy Uniwersytetu w Białymstoku mogą uzyskać dostęp do informacji o stanie zdrowia po uzyskaniu pisemnej zgody studenta, słuchacza ze szczególnymi potrzebami. Wzór zgody stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej Uchwały.

§ 5

1. Wsparcie studentów i słuchaczy ze szczególnymi potrzebami poprzez stosowanie rozwiązań alternatywnych, udzielane jest na podstawie wniosku zaopiniowanego przez pełnomocnika. Wniosek składa się do dziekana za pośrednictwem sekcji.

Pracownik sekcji jest zobowiązany do udzielenia pomocy studentowi i słuchaczowi ze szczególnymi potrzebami przy wypełnianiu wniosku.

2. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej Uchwały.
3. Rozstrzygnięcie o zastosowaniu określonych rozwiązań alternatywnych wobec studenta i słuchacza ze szczególnymi potrzebami podejmuje dziekan biorąc pod uwagę opinię pełnomocnika z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Rozstrzygnięcie o zastosowaniu rozwiązań alternatywnych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 11 i § 7 pkt 1 dziekan podejmuje po zasięgnięciu opinii odpowiednio prowadzącego zajęcia lub opiekuna praktyk.
5. Dziekan powiadamia odpowiednio prowadzącego zajęcia lub opiekuna praktyk i studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami o rozstrzygnięciu w sprawie zastosowania rozwiązania alternatywnego.
6. Prowadzący zajęcia/opiekun praktyk jest zobowiązany do stosowania się do rozstrzygnięcia dziekana, o którym mowa w ust. 3.
7. Wniosek studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami o zastosowanie rozwiązań alternatywnych rozpatrywany jest indywidualnie.
8. Okres obowiązywania przyznanych rozwiązań alternatywnych:
 - 1) nie może być dłuższy niż ważność orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy orzeczenie o stopniu niepełnosprawności traci swoją ważność w okresie krótszym niż 30 dni przed sesją egzaminacyjną, dopuszcza się przyznanie rozwiązań alternatywnych do końca semestru,
 - 2) nie może być dłuższy niż do końca roku akademickiego, w którym student, słuchacz ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w § 2 pkt 9 lit. b i c zgłosił się z wnioskiem o udzielenie wsparcia.

§ 6

1. W uzasadnionych przypadkach student/słuchacz ze szczególnymi potrzebami może ubiegać się o rozwiązania alternatywne:
 - 1) zmianę zasad uczestnictwa w zajęciach,
 - 2) częściowe zwolnienie z obowiązku uczęszczania na zajęcia,
 - 3) zmianę form sprawdzania wiedzy w trakcie trwania zajęć,

- 4) dostosowanie materiałów dydaktycznych do alternatywnych form zapisu,
 - 5) możliwość otrzymywania od prowadzących zajęcia materiałów dydaktycznych w formie dostępnej (np. w formie elektronicznej),
 - 6) wydłużenie czasu na przygotowanie prac zaliczeniowych,
 - 7) możliwość zaliczenia materiału w trybie indywidualnym, w przypadku gdy sytuacja zdrowotna uniemożliwia mu regularne uczestnictwo w zajęciach,
 - 8) wydłużenie czasu trwania zaliczeń/egzaminów o 50%,
 - 9) zmianę formy (zaliczenia/egzaminu) pisemnej na ustną lub z ustnej na pisemną,
 - 10) wyznaczenie, ze względów architektonicznych, innego miejsca na terenie Uniwersytetu do przeprowadzenia zaliczenia/egzaminu.
 - 11) inną formę odbywania praktyki z uwzględnieniem zasad dostępności projektowania uniwersalnego,
 - 12) korzystanie z będących w dyspozycji Uniwersytetu technologii wspierających na zasadach określonych przez rektora,
2. Student/słuchacz ze szczególnymi potrzebami, któremu stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia korzystanie z materiałów dydaktycznych, wykorzystywanych w trakcie zajęć, zaliczeń i egzaminów, udostępnionych w formie standardowej, może ubiegać się o dostosowanie tych materiałów do jego indywidualnych potrzeb uwzględniających możliwości psychofizyczne.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4-5, student/słuchacz zobowiązany jest do uprzedniego podpisania oświadczenia o ochronie praw autorskich i wykorzystaniu otrzymanych materiałów wyłącznie na użytek prywatny. Wzór deklaracji stanowi Załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 7

W uzasadnionych przypadkach student ze szczególnymi potrzebami może ubiegać się również o:

- 1) wsparcie w formie dodatkowych, indywidualnych zajęć dydaktycznych,
 - 2) włączenie osób trzecich, np. tłumacza języka migowego, asystenta dydaktycznego,
- na zasadach określonych przez rektora.

§ 8

1. Dostosowanie materiałów dydaktycznych, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 4, polega na zastosowaniu alternatywnej formy zapisu tych materiałów w postaci:
 - 1) druku o zwiększonej wielkości czcionki,
 - 2) zapisu elektronicznego,
 - 3) wydruku w brajlu.
2. Zmian formy zapisu materiałów dydaktycznych dokonuje Pracownia Zbiorów Specjalnych i Digitalizacji Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia w terminie 21 dni od ich otrzymania.
3. W przypadku przyznania alternatywnych form zapisu studentowi/słuchaczowi po raz pierwszy lub w trakcie roku akademickiego prowadzący jest zobowiązany dostarczyć materiały dydaktyczne do Pracowni Zbiorów Specjalnych i Digitalizacji Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia lub do Sekcji nie później niż 7 dni od daty przyznania alternatywnej formy zapisów.
4. Materiały dydaktyczne wykorzystywane na zajęciach przez studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami przekazywane są studentowi/słuchaczowi przez prowadzącego zajęcia:
 - 1) spis literatury wykorzystywanej na zajęciach w terminie 7 dni od zgłoszenia się studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami,
 - 2) materiały wykorzystywane w trakcie danych zajęć niezwłocznie po zajęciach.
5. Student/słuchacz ze szczególnymi potrzebami zgłasza się do jednostki, o której mowa w ust. 2, w celu dostosowania materiałów dydaktycznych o których mowa w ust. 4 pkt 1 do alternatywnej formy zapisu.
6. W przypadku przyznania przez dziekana alternatywnej formy zapisu, o której mowa w ust. 1, w terminie krótszym niż 21 dni przed wyznaczoną datą zaliczenia/egzaminu, postanowień ust. 5 nie stosuje się.

§ 9

1. Student/słuchacz ze szczególnymi potrzebami, któremu stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia przystąpienie do zaliczeń i egzaminów w terminach przewidzianych w ramach sesji egzaminacyjnej, może ubiegać się o przełożenie (wyznaczenie) terminów zaliczeń i egzaminów poza okres trwania sesji,

- z zachowaniem terminu określonego w organizacji roku akademickiego na podjęcie indywidualnych decyzji lub rozstrzygnięć dotyczących zaliczenia roku.
2. Terminy przystąpienia do uzyskania zaliczenia lub zdania egzaminu ustalane są przez studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami z prowadzącym zajęcia.
 3. Postanowienia ust. 1 nie stosuje się w przypadku wniosku studenta/słuchacza ze szczególnymi potrzebami o zmianę terminu zaliczenia lub egzaminu z powodów niewynikających z jego stanu zdrowia. W przypadku tym stosuje się odpowiednie postanowienia regulaminu studiów.

§ 10

1. Przyznane alternatywne formy wsparcia na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów zachowują ważność na okres ich przyznania.
2. Traci moc Uchwała nr 2624 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych dla studiujących osób niepełnosprawnych.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 października 2022 r.

**Przewodniczący
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku**

Prof. dr hab. Robert W. Ciborowski